

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2009/128/ES

z 21. októbra 2009,

ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 175 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

(1) V súlade s článkami 2 a 7 rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 1600/2002/ES z 22. júla 2002, ktorým sa ustanovuje šiesty environmentálny akčný program Spoločenstva ⁽⁴⁾, by sa mal, so zreteľom na zásady obozretnosti a prevencie, ustanoviť spoločný právny rámec na dosiahnutie trvalo udržateľného používania pesticídov.

(2) Táto smernica by sa mala v súčasnosti vzťahovať na pesticídy, ktoré sú prípravkami na ochranu rastlín. Očakáva sa však, že rozsah pôsobnosti tejto smernice sa rozšíri tak, aby zahŕňal biocídne výrobky.

(3) Opatrenia ustanovené v tejto smernici by mali dopĺňať a nemali by ovplyvňovať opatrenia ustanovené v iných súvisiacich právnych predpisoch Spoločenstva, najmä

v smernici Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva ⁽⁵⁾, v smernici Rady 92/43/EHS z 21. mája 1992 o ochrane prirodzených biotopov a voľne žijúcich živočíchov a rastlín ⁽⁶⁾, v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva ⁽⁷⁾, v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2005 z 23. februára 2005 o maximálnych hladinách rezíduí pesticídov v alebo na potravinách a krmivách rastlinného a živočíšneho pôvodu ⁽⁸⁾ a v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 z 21. októbra 2009 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh ⁽⁹⁾. Týmito opatreniami by zároveň nemali byť dotknuté dobrovoľné opatrenia v kontexte nariadení o štrukturálnych fondoch alebo nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) ⁽¹⁰⁾.

(4) Pri dosahovaní cieľov v oblasti trvalo udržateľného používania pesticídov môžu zohrať kľúčovú úlohu hospodárske nástroje. Využívanie takýchto nástrojov na príslušnej úrovni by sa preto malo podporiť, pričom je potrebné zdôrazniť, že jednotlivé členské štáty môžu rozhodnúť o ich použití bez toho, aby bola dotknutá uplatniteľnosť pravidiel o štátnej pomoci.

(5) Aby sa uľahčilo vykonávanie tejto smernice, členské štáty by mali využívať národné akčné plány zamerané na stanovenie kvantitatívnych cieľov, úloh, opatrení, harmonogramov a ukazovateľov na zníženie rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a na zavádzanie integrovanej ochrany proti škodcom a alternatívnych prístupov alebo techník s cieľom znížiť závislosť od používania pesticídov. Členské štáty by mali monitorovať používanie prípravkov na ochranu rastlín, ktoré obsahujú účinné látky vzbudzujúce určité obavy, a stanoviť harmonogramy a úlohy na

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 161, 13.7.2007, s. 48.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 146, 30.6.2007, s. 48.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 23. októbra 2007 (Ú. v. EÚ C 263 E, 16.10.2008, s. 158), spoločná pozícia Rady z 19. mája 2008 (Ú. v. EÚ C 254 E, 7.10.2008, s. 1) a pozícia Európskeho parlamentu z 13. januára 2009 (zatiaľ neuvverejnená v úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady z 24. septembra 2009.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 242, 10.9.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 103, 25.4.1979, s. 1.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 206, 22.7.1992, s. 7.

⁽⁷⁾ Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1.

⁽⁸⁾ Ú. v. EÚ L 70, 16.3.2005, s. 1.

⁽⁹⁾ Pozri stranu 1 tohto úradného vestníka.

⁽¹⁰⁾ Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1.

obmedzenie ich používania, najmä keď je to vhodný spôsob na dosiahnutie cieľa zníženia rizík. Národné akčné plány by sa mali koordinovať s plánmi vykonávania podľa iných príslušných právnych predpisov Spoločenstva a mohli by sa použiť na zoskupenie cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť podľa iných právnych predpisov Spoločenstva týkajúcich sa pesticídov.

- (6) Výmena informácií o cieľoch a akciách, ktoré členské štáty stanovia vo svojich národných akčných plánoch, je pre dosiahnutie cieľov tejto smernice veľmi dôležitým prvkom. Preto je vhodné od členských štátov žiadať, aby Komisii, ako aj iným členským štátom podávali pravidelné správy, najmä pokiaľ ide o vykonávanie a výsledky ich národných akčných plánov a ich skúsenosti. Komisia by na základe informácií, ktoré poskytnú členské štáty, mala predložiť Európskemu parlamentu a Rade príslušné správy, ku ktorým v prípade potreby priloží vhodné legislatívne návrhy.
- (7) Na prípravu a úpravu národných akčných plánov je vhodné ustanoviť uplatňovanie smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2003/35/ES z 26. mája 2003, ktorou sa ustanovuje účasť verejnosti pri navrhovaní určitých plánov a programov týkajúcich sa životného prostredia ⁽¹⁾.
- (8) Je zásadne dôležité, aby členské štáty vytvorili systémy počiatočnej a doplnkovej odbornej prípravy pre distribútorov, poradcov a profesionálnych používateľov pesticídov a systémy osvedčení na zaznamenávanie takejto odbornej prípravy, aby sa zabezpečilo, že tí, ktorí budú pesticídy používať, si budú plne vedomí možných rizík pre ľudské zdravie a životné prostredie a budú poznať vhodné opatrenia na čo najväčšie zníženie týchto rizík. Činnosti v rámci odbornej prípravy profesionálnych používateľov sa môžu skординovať s činnosťami organizovanými v rámci nariadenia (ES) č. 1698/2005.
- (9) Predaj pesticídov vrátane internetového predaja je významným článkom distribučného reťazca, pri ktorom by sa konečnému používateľovi, najmä profesionálnym používateľom, mali v čase predaja poskytnúť konkrétne pokyny týkajúce sa ochrany ľudského zdravia a životného prostredia. V prípade neprofesionálnych používateľov, ktorí vo všeobecnosti nemajú rovnakú úroveň vzdelania a odbornej prípravy, by sa mali vydať odporúčania, najmä pokiaľ ide o manipuláciu s pesticídmi a ich skladovanie, ako aj o zneškodňovanie obalov.
- (10) Vzhľadom na možné riziká vyplývajúce z používania pesticídov by mala byť široká verejnosť lepšie informovaná o celkových vplyvoch používania pesticídov prostredníctvom kampaní na zvyšovanie povedomia, informácií sprostredkovaných maloobchodníkmi a iných vhodných opatrení.
- (11) Na európskej a národnej úrovni treba podporovať výskumné programy zamerané na stanovenie vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie, vrátane štúdií o vysoko ohrozených skupinách.
- (12) V rozsahu, v akom si manipulácia s pesticídmi a ich aplikácia vyžaduje stanovenie minimálnych požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci vzťahujúcich sa na riziká vyplývajúce z expozície pracovníkov takýmto prípravkom, ako aj všeobecné a špecifické preventívne opatrenia na zníženie týchto rizík, sú takéto opatrenia zahrnuté v smernici Rady 98/24/ES zo 7. apríla 1998 o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci ⁽²⁾ a v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2004/37/ES z 29. apríla 2004 o ochrane pracovníkov pred rizikami z vystavenia účinkom karcinogénov alebo mutagénov pri práci ⁽³⁾.
- (13) Keďže v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/42/ES zo 17. mája 2006 o strojových zariadeniach ⁽⁴⁾ sa ustanovia pravidlá uvádzania zariadení na aplikáciu pesticídov na trh, ktoré zabezpečia splnenie požiadaviek ochrany životného prostredia, je vhodné ustanoviť systémy na pravidelné technické kontroly už používaných zariadení na aplikáciu pesticídov, aby sa minimalizoval škodlivý vplyv pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie spôsobený takýmito zariadeniami. Členské štáty by mali vo svojich národných akčných plánoch opísať, akým spôsobom zabezpečia splnenie uvedených požiadaviek.
- (14) Letecký postrek pesticídmi môže mať významný škodlivý vplyv na ľudské zdravie a životné prostredie, predovšetkým z dôvodu úletu postrekovej hmly. Preto by sa letecký postrek vo všeobecnosti mal zakázať s možnosťou výnimky v prípade, že v porovnaní s inými postrekovacími metódami prináša zrejme výhody z hľadiska obmedzenia vplyvu na ľudské zdravie a životné prostredie alebo v prípade, že neexistujú žiadne uskutočniteľné alternatívy, a to za predpokladu, že sa používa najlepšia dostupná technológia na zníženie uňasania postreku.
- (15) Vodné prostredie je na pesticídy obzvlášť citlivé. Z tohto dôvodu je nevyhnutné venovať osobitnú pozornosť zabráneniu znečisteniu povrchovej a podzemnej vody prijatím vhodných opatrení, ako napríklad vytvorením nárazníkových zón a ochranných pásiem alebo sadením živých plotov pozdĺž vodných plôch, s cieľom znížiť expozíciu vodných útvarov úletu postrekovej hmly, odtoku a odplaveniu. Rozmery nárazníkových zón by mali byť závislé najmä od vlastností pôdy a pesticídov, ako aj poľnohospodárskych vlastností dotknutých oblastí.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 156, 25.6.2003, s. 17.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 131, 5.5.1998, s. 11.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 158, 30.4.2004, s. 50.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006, s. 24.

- Používanie pesticídov v oblastiach čerpania pitnej vody, na dopravných trasách alebo pozdĺž nich, ako napríklad železničné trate, alebo na nepriepustných alebo veľmi priepustných povrchoch, môže viesť k zvýšenému riziku znečistenia vodného prostredia. V takýchto oblastiach by sa preto používanie pesticídov malo čo najviac obmedziť, prípadne úplne vylúčiť.
- (16) Používanie pesticídov môže byť obzvlášť nebezpečné vo veľmi citlivých oblastiach, ako napríklad v lokalitách Natura 2000, ktoré sú chránené v súlade so smernicami 79/409/EHS a 92/43/EHS. Na iných miestach, ako napríklad vo verejných parkoch a záhradách, športoviskách a rekreačných strediskách, školských areáloch a detských ihriskách, ako aj v blízkosti zdravotníckych zariadení sú riziká expozície pesticídmi vysoké. V týchto oblastiach by sa využitie pesticídov malo minimalizovať alebo zakázať. Ak sa pesticídy použijú, mali by sa stanoviť vhodné opatrenia na riadenie rizík, a v prvom rade by sa malo zväziť použitie nízko rizikových pesticídov, ako aj opatrení biologickej kontroly.
- (17) Najmä pri manipulácii s pesticídmi vrátane ich skladovania, riedenia a miešania a pri čistení zariadení na aplikáciu po použití pesticídov, ako aj pri regenerácii a zneškodňovaní zmesí z nádrží, prázdnych obalov a zvyškov pesticídov môže dôjsť k nežiaducej expozícii ľudí a životného prostredia. Preto je vhodné ustanoviť osobitné opatrenia, ktoré sa budú zaoberať týmito činnosťami a doplnia opatrenia ustanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/12/ES z 5. apríla 2006 o odpadoch⁽¹⁾ a v smernici Rady 91/689/EHS z 12. decembra 1991 o nebezpečnom odpade⁽²⁾. Tieto opatrenia by sa mali týkať aj neprofesionálnych používateľov, pretože je veľmi pravdepodobné, že sa z dôvodu nedostatku znalostí práve v tejto skupine používateľov vyskytne nevhodná manipulácia.
- (18) Výsledkom uplatňovania všeobecných zásad a špecifických usmernení týkajúcich sa integrovanej ochrany proti škodcom pre jednotlivé plodiny a odvetvia všetkými poľnohospodármi by bolo lepšie ciele použítie všetkých dostupných opatrení na reguláciu škodcov vrátane pesticídov. Z tohto dôvodu by uplatňovanie týchto zásad prispelo k ďalšiemu zníženiu rizík pre ľudské zdravie a životné prostredie, ako aj závislosti od používania pesticídov. Členské štáty by mali podporovať ochranu proti škodcom s malou spotrebou pesticídov, najmä integrovanú ochranu proti škodcom, a vytvoriť podmienky a opatrenia potrebné na jej vykonávanie.
- (19) Na základe nariadenia (ES) č. 1107/2009 z ... a tejto rámcovej smernice je vykonávanie zásad integrovanej ochrany proti škodcom povinné a zásada subsidiarity sa vzťahuje na spôsob, akým sa zásady integrovanej ochrany proti škodcom vykonávajú. Členské štáty by mali vo svojom národnom akčnom pláne opísať, ako zabezpečia uplatňovanie zásad integrovanej ochrany proti škodcom, pričom všade tam, kde to je možné uprednostnia nechemické metódy ochrany rastlín, ochranu proti škodcom a manažment plodín.
- (20) Pokrok dosiahnutý pri znižovaní rizík a nepriaznivých vplyvov na ľudské zdravie a životné prostredie vyplývajúcich z používania pesticídov je potrebné merať. Vhodnými prostriedkami sú harmonizované ukazovatele rizika, ktoré sa zavedú na úrovni Spoločenstva. Členské štáty by mali tieto ukazovatele využívať pri riadení rizika na vnútroštátnej úrovni a na účely podávania správ, zatiaľ čo Komisia by ich mala vypočítavať s cieľom zhodnotiť pokrok na úrovni Spoločenstva. Mali by sa pri tom použiť štatistické údaje zozbierané v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa štatistiky o prípravkoch na ochranu rastlín. Okrem harmonizovaných spoločných ukazovateľov by mali členské štáty byť oprávnené používať svoje vnútroštátne ukazovatele.
- (21) Členské štáty by mali stanoviť sankcie uplatniteľné v prípade porušenia ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré bolo prijaté v súlade s touto smernicou a zabezpečiť, aby sa vykonávali. Sankcie by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce.
- (22) Keďže cieľ tejto smernice, a to chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred možnými rizikami spojenými s používaním pesticídov, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni jednotlivých členských štátov, ale možno ho lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (23) Táto smernica dodržiava základné práva a zásady uznávané najmä Chartou základných práv Európskej únie. Cieľom tejto smernice je predovšetkým podporiť začlenenie vysokej úrovne ochrany životného prostredia do politik Spoločenstva v súlade so zásadou trvalo udržateľného rozvoja, ako sa ustanovuje v článku 37 uvedenej charty.
- (24) Opatrenia potrebné na vykonávanie tejto smernice by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu⁽³⁾.
- (25) Komisia by predovšetkým mala byť splnomocnená na vytvorenie a aktualizovanie príloh k tejto smernici. Keďže tieto opatrenia majú všeobecnú pôsobnosť a ich cieľom je zmeniť nepodstatné prvky tejto smernice, okrem iného jej doplnením o nové nepodstatné prvky, musia sa prijať v súlade s regulačným postupom s kontrolou ustanoveným v článku 5a rozhodnutia 1999/468/ES.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 114, 27.4.2006, s. 9.⁽²⁾ Ú. v. ES L 377, 31.12.1991, s. 20.⁽³⁾ Ú. v. ES L 184, 17.7.1999, s. 23.

(26) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva ⁽¹⁾ sa členské štáty vyzývajú, aby pre seba a v záujme Spoločenstva vypracovali a zverejnili tabuľky, ktoré budú čo najlepšie vyjadrovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a opatreniami na jej transpozíciu,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Touto smernicou sa ustanovuje rámec na dosiahnutie udržateľného používania pesticídov prostredníctvom znižovania rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a podpory využívania integrovanej ochrany proti škodcom a alternatívnych prístupov alebo techník, ako sú nechemické alternatívy pesticídov.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa uplatňuje na pesticídy, ktoré sú prípravkami na ochranu rastlín, ako sú vymedzené v článku 3 bod 10 písm. a).

2. Táto smernica sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek iné príslušné právne predpisy Spoločenstva.

3. Ustanovenia tejto smernice nebránia členským štátom uplatňovať zásadu prevencie v rámci obmedzovania alebo zakazovania využívania pesticídov za špecifických okolností alebo v konkrétnych oblastiach.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

1. „profesionálny používateľ“ je každá osoba, ktorá používa pesticídy pri svojej profesionálnej činnosti, vrátane obsluhujúcich pracovníkov, technikov, zamestnávateľov a samostatne zárobkovo činných osôb v poľnohospodárstve aj v iných odvetviach;
2. „distribútor“ je každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá uvádza pesticídy na trh vrátane veľkoobchodníkov, maloobchodníkov, predajcov a dodávateľov;

3. „poradca“ je každá osoba, ktorá nadobudla náležité vedomosti a poskytuje poradenstvo v oblasti ochrany proti škodcom a bezpečného používania pesticídov v kontexte odbornej spôsobilosti alebo obchodnej služby vrátane súkromných poradenských služieb samostatne zárobkovo činných osôb a verejných poradenských služieb, obchodných zástupcov, výrobcov potravín a prípadne maloobchodníkov;

4. „zariadenia na aplikáciu pesticídov“ sú všetky zariadenia určené na aplikáciu pesticídov vrátane príslušenstva, ktoré je dôležité na ich účinné fungovanie, napr. dýzy, manometre, filtre, sitká a pomôcky na čistenie nádrží;

5. „letecký postrek“ je aplikácia pesticídov z lietadla alebo helikoptéry;

6. „integrovaná ochrana proti škodcom“ je starostlivé zváženie všetkých dostupných metód ochrany rastlín a následné zavedenie vhodných opatrení, ktoré zabráni rozvoju populácií škodlivých organizmov a udržiavajú používanie prípravkov na ochranu rastlín a iných foriem zásahu na úrovniach, ktoré sú odôvodnené z ekonomického a environmentálneho hľadiska a znižujú alebo minimalizujú riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie. „Integrovaná ochrana proti škodcom“ kladie dôraz na pestovanie zdravých plodín pri najmenšom možnom narušení agro-ekosystémov a podporuje prirodzené mechanizmy na reguláciu škodcov;

7. „ukazovateľ rizika“ je výsledok metódy výpočtu, ktorá sa používa na hodnotenie rizík pesticídov pre ľudské zdravie a/alebo životné prostredie;

8. „nechemické metódy“ sú alternatívne metódy k chemickým pesticídom na ochranu rastlín a ochranu proti škodcom, založené na agronomických technikách, ako sú techniky uvedené v bode 1 prílohy III alebo fyzikálne, mechanické alebo biologické metódy regulácie škodcov;

9. pojmy „povrchová voda“ a „podzemná voda“ majú rovnaký význam ako v smernici 2000/60/ES;

10. „pesticíd“ je:

a) prípravok na ochranu rastlín, ako sa vymedzuje v nariadení (ES) č. 1107/2009;

b) biocídny výrobok, ako sa vymedzuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 98/8/ES zo 16. februára 1998 o uvádzaní biocídnych výrobkov na trh ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 123, 24.4.1998, s. 1.

Článok 4

Národné akčné plány

1. Členské štáty prijímajú národné akčné plány, v ktorých stanovujú svoje kvantitatívne ciele, úlohy, opatrenia a harmonogramy na zníženie rizík a vplyvov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a na podporu vývoja a zavádzania integrovanej ochrany proti škodcom a alternatívnych prístupov alebo techník s cieľom znížiť závislosť od používania pesticídov. Tieto úlohy sa môžu vzťahovať na rôzne oblasti, ktoré vyvolávajú obavy, ako napríklad na ochranu pracovníkov, ochranu životného prostredia, rezíduá, používanie osobitných techník alebo na používanie pri konkrétnych plodinách.

Národné akčné plány zahŕňajú aj ukazovatele na monitorovanie používania prípravkov na ochranu rastlín, ktoré obsahujú účinné látky vzbudzujúce určité obavy, najmä ak k nim existujú alternatívy. Členské štáty venujú osobitnú pozornosť prípravkom na ochranu rastlín obsahujúcim účinné látky schválené v súlade so smernicou Rady 91/414/EHS z 15. júla 1991 o uvádzaní prípravkov na ochranu rastlín na trh⁽¹⁾, ktoré pri obnove schválenia podľa nariadenia (ES) č. 1107/2009 nebudú spĺňať príslušné kritériá pre schválenie ustanovené v bodoch 3.6. až 3.8. prílohy II k uvedenému nariadeniu.

Na základe takýchto ukazovateľov a prípadne so zohľadnením cieľov zníženia rizík alebo obmedzenia používania, ktoré už boli dosiahnuté pred uplatňovaním tejto smernice, sa takisto stanovujú harmonogramy a úlohy na obmedzenie používania, najmä ak obmedzenie používania je vhodným prostriedkom na dosiahnutie zníženia rizík v súvislosti s prioritnými položkami uvedenými v článku 15 ods. 2 písm. c). Tieto úlohy môžu byť prechodné alebo konečné. Členské štáty použijú všetky potrebné prostriedky určené na dosiahnutie týchto úloh.

Pri príprave a revízii svojich národných akčných plánov členské štáty náležite zohľadnia zdravotné, sociálne, hospodárske a environmentálne vplyvy plánovaných opatrení, ako aj konkrétne národné, regionálne a miestne podmienky a všetky príslušné zainteresované skupiny. Členské štáty vo svojich národných akčných plánoch opíšu spôsoby vykonávania opatrení podľa článkov 5 až 15 na účely dosiahnutia cieľov uvedených v prvom pododseku tohto odseku.

Národné akčné plány zohľadňujú plány na základe iných právnych predpisov Spoločenstva o používaní pesticídov, napríklad plány opatrení podľa smernice 2000/60/ES.

2. Členské štáty do 14. decembra 2012 oboznámia Komisiu a iné členské štáty so svojimi národnými akčnými plánmi.

Národné akčné plány sa prehodnocujú aspoň každých päť rokov a akékoľvek podstatné zmeny v nich sa bez zbytočného odkladu oznámia Komisii.

3. Do 14. decembra 2014 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o informáciách poskytnutých členskými štátmi v súvislosti s národnými akčnými plánmi. Súčasťou správy sú použité metódy a dôsledky stanovenia rôznych druhov úloh na zníženie rizík a obmedzenie používania pesticídov.

Do 14. decembra 2018 Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o skúsenostiach, ktoré členské štáty získali pri plnení národných úloh stanovených v súlade s odsekom 1 na dosiahnutie cieľov tejto smernice. V prípade potreby môže byť táto správa doplnená vhodnými legislatívnymi návrhmi.

4. Komisia sprístupní verejnosti informácie oznámené v súlade s odsekom 2 na internetovej stránke.

5. Na prípravu a úpravu národných akčných plánov sa uplatňujú ustanovenia o účasti verejnosti ustanovené v článku 2 smernice 2003/35/ES.

KAPITOLA II

ODBORNÁ PRÍPRAVA, PREDAJ PESTICÍDOV, INFORMOVANIE A ZVYŠOVANIE POVEDOMIA

Článok 5

Odborná príprava

1. Členské štáty zabezpečia, aby všetci profesionálni používatelia, distribútori a poradcovia mali prístup k primeranej odbornej príprave poskytovanej subjektmi, ktoré boli určené príslušnými orgánmi. Táto odborná príprava pozostáva z počiatkovej a doplnkovej odbornej prípravy s cieľom nadobudnúť a podľa potreby si doplniť vedomosti.

Odborná príprava sa koncipuje tak, aby títo používatelia, distribútori a poradcovia získali dostatočné vedomosti o témach uvedených v prílohe I, pričom sa zohľadnia ich rôzne úlohy a zodpovednosti.

2. Členské štáty do 14. decembra 2013 zavedú systémy osvedčovania a určia príslušné orgány zodpovedné za ich uplatňovanie. Tieto osvedčenia poskytujú minimálne dôkaz o dostatočných vedomostiach o témach uvedených v prílohe I, ktoré profesionálni používatelia, distribútori a poradcovia nadobudli buď účasťou na odbornej príprave, alebo inými prostriedkami.

(¹) Ú. v. ES L 230, 19.8.1991, s. 1.

Systémy osvedčovania zahŕňajú požiadavky a postupy na udeľovanie, obnovenie a odnímanie osvedčení.

3. Opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice týkajúce sa zmien prílohy I s cieľom zohľadniť vedecko-technický pokrok sa prijímú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 21 ods. 2.

Článok 6

Požiadavky na predaj pesticídov

1. Členské štáty zabezpečia, aby distribútori zamestnávali dostatočný počet osôb, ktoré majú osvedčenie uvedené v článku 5 ods. 2. Takéto osoby musia byť k dispozícii pri predaji, aby zákazníkom poskytli primerané informácie, pokiaľ ide o používanie pesticídov, riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie a bezpečnostné pokyny na zvládnutie týchto rizík v súvislosti s dotknutými prípravkami. Malí distribútori predávajúci len prípravky na neprofesionálne použitie môžu byť vyňatí, ak neponúkajú na predaj pesticídne prípravky, ktoré sú podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 1999/45/ES z 31. mája 1999 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov o klasifikácii, balení a označovaní nebezpečných prípravkov⁽¹⁾ klasifikované ako jedovaté, veľmi jedovaté, karcinogénne, mutagénne alebo poškodzujúce reprodukciu.

2. Členské štáty prijímú nevyhnutné opatrenia, aby obmedzili predaj pesticídov, ktoré sú povolené na profesionálne použitie, len osobám, ktoré majú osvedčenie uvedené v článku 5 ods. 2.

3. Členské štáty vyžadujú od distribútorov, ktorí predávajú pesticídy neprofesionálnym používateľom, aby poskytovali všeobecné informácie týkajúce sa rizík pre ľudské zdravie a životné prostredie spojených s používaním pesticídov, najmä o ich nebezpečnosti, expozícii, správnom skladovaní, manipulácii s nimi, ich aplikovaní a bezpečnom zneškodňovaní v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva o odpadoch, ako aj o alternatívach, ktoré predstavujú nízke riziko. Členské štáty môžu požadovať poskytovanie takýchto informácií od výrobcov pesticídov.

4. Opatrenia ustanovené v odsekoch 1 a 2 sa zavedú do 14. decembra 2015.

Článok 7

Informovanie a zvyšovanie povedomia

1. Členské štáty prijímú opatrenia na informovanie širokej verejnosti a na podporu a uľahčenie programov zvyšovania informovanosti a povedomia, ako aj dostupnosti presných a objektívnych informácií o pesticídoch pre širokú verejnosť,

najmä pokiaľ ide o riziká a možné akútne a chronické účinky na ľudské zdravie, necieľové organizmy a životné prostredie vyplývajúce z používania pesticídov, a použitie nechemických alternatív.

2. Členské štáty zavedú systémy na zber informácií o prípadoch akútnych a chronických otráv pesticídmi, v prípade, ak existujú, u skupín, ktoré môžu byť pravidelne vystavené pesticídom, napríklad obsluhujúcich pracovníkov, poľnohospodárskych pracovníkov alebo osôb žijúcich v blízkosti oblastí aplikácie pesticídov.

3. Na podporu porovnateľnosti informácií vypracuje Komisia v spolupráci s členskými štátmi najneskôr do 14. decembra 2012 strategický usmerňujúci dokument o monitorovaní a skúmaní účinkov používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie.

KAPITOLA III

ZARIADENIA NA APLIKÁCIU PESTICÍDOV

Článok 8

Kontrola používaných zariadení

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa zariadenia na aplikáciu pesticídov, ktoré sa používajú profesionálne, kontrolovali v pravidelných časových intervaloch. Interval medzi kontrolami nesmie do roku 2020 prekročiť päť rokov a potom tri roky.

2. Členské štáty do 14. decembra 2016 zabezpečia, aby sa kontrola zariadení na aplikáciu pesticídov uskutočnila aspoň raz. Po tomto dátume sa profesionálne smú používať iba zariadenia na aplikáciu pesticídov, ktoré úspešne prešli kontrolou.

Nové zariadenia sa skontrolujú aspoň raz v lehote piatich rokov po nákupe.

3. Odchylné od odsekov 1 a 2 môžu členské štáty po zhodnotení rizika pre ľudské zdravie a životné prostredie vrátane posúdenia rozsahu používania zariadení:

a) uplatňovať iné harmonogramy a intervaly kontrol na zariadenia na aplikáciu pesticídov, ktoré sa nepoužívajú na rozprašovanie pesticídov, na ručné zariadenia na aplikáciu pesticídov alebo chrbtové postrekovače a na ďalšie zariadenia na aplikáciu pesticídov používané veľmi málo, ktoré sa uvedú v národných akčných plánoch uvedených v článku 4.

Za zariadenia, ktoré sa používajú veľmi málo, sa nikdy nepovažujú tieto ďalšie zariadenia na aplikáciu pesticídov:

i) postrekovacie zariadenia pripevnené na vlaky alebo lietadlá;

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 200, 30.7.1999, s. 1.

ii) rámové postrekovače väčšie ako 3 m vrátane rámových postrekovačov, ktoré sú pripevnené na sadiace zariadenia;

b) vyňať z kontrol ručné zariadenia na aplikáciu pesticídov alebo chrbtové postrekovače. V takomto prípade členské štáty zabezpečia, aby boli obsluhujúci pracovníci informovaní o potrebe pravidelnej výmeny príslušenstva, o osobitných rizikách spojených s týmito zariadeniami, a aby boli školení na riadne používanie týchto zariadení na aplikáciu pesticídov v súlade s článkom 5.

4. Kontrolami sa overuje, či zariadenia na aplikáciu pesticídov vyhovujú príslušným požiadavkám uvedeným v prílohe II, s cieľom dosiahnuť vysokú úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia.

Zariadenia na aplikáciu pesticídov, ktoré spĺňajú harmonizované normy vypracované v súlade s článkom 20 ods. 1, sa považujú za zariadenia, ktoré spĺňajú základné zdravotné, bezpečnostné a environmentálne požiadavky.

5. Profesionálni používatelia zariadenia na aplikáciu pesticídov pravidelne kalibrujú a technicky preverujú v súlade s príslušnou odbornou prípravou, ako sa ustanovuje v článku 5.

6. Členské štáty určia orgány zodpovedné za uplatňovanie systémov kontrol a informujú o tom Komisiu.

Každý členský štát vytvorí systémy osvedčovania, ktoré umožňujú overovanie kontrol a uznáva osvedčenia udelené v iných členských štátoch na základe požiadaviek uvedených v odseku 4, ak je lehota od vykonania poslednej kontroly v inom členskom štáte rovnaká alebo kratšia ako lehota intervalu kontrol, ktorý sa uplatňuje na ich vlastnom území.

Členské štáty sa usilujú uznávať osvedčenia vydané v iných členských štátoch, pokiaľ sa dodržiavajú intervaly kontrol uvedené v odseku 1.

7. Opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice týkajúce sa zmien prílohy II s cieľom zohľadniť vedecko-technický pokrok sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 21 ods. 2.

KAPITOLA IV

ŠPECIFICKÉ POSTUPY A POUŽITIA

Článok 9

Letecký postrek

1. Členské štáty zabezpečia, aby bol letecký postrek zakázaný.

2. Odchylné od odseku 1 možno letecký postrek povoliť len v osobitných prípadoch, ak sú splnené tieto podmienky:

a) nesmú existovať žiadne uskutočniteľné alternatívy alebo musia existovať zrejme výhody z hľadiska obmedzenia vplyvu na ľudské zdravie a životné prostredie v porovnaní s pozemnou aplikáciou pesticídov;

b) používané pesticídy musí členský štát výslovne schváliť na letecký postrek na základe osobitného posudzovania, ktoré sa zaoberalo rizikami leteckého postreku;

c) osoba, ktorá vykonáva letecký postrek, musí mať osvedčenie uvedené v článku 5 ods. 2; počas prechodného obdobia, v ktorom ešte systémy osvedčovania nie sú zavedené, môžu členské štáty akceptovať iný dôkaz o dostatočných vedomostiach;

d) podnik zodpovedný za zabezpečenie aplikácií prostredníctvom leteckého postreku musí byť osvedčený príslušným orgánom zodpovedným za povoľovanie zariadení a lietadiel na leteckú aplikáciu pesticídov;

e) ak je plocha, na ktorej sa má vykonať letecký postrek, v blízkosti plôch prístupných verejnosti, súčasťou schválenia musia byť osobitné opatrenia na riadenie rizík, aby sa zabezpečilo, že nedôjde k nepriaznivým účinkom na zdravie osôb vyskytujúcich sa v blízkosti. Plocha, na ktorej sa má vykonať postrek, nesmie byť v blízkosti obytných oblastí;

f) od roku 2013 musia byť lietadlá vybavené príslušenstvom, ktoré predstavuje najlepšiu dostupnú technológiu na zníženie úletu postrekovej hmly.

3. Členské štáty určia orgány zodpovedné za stanovenie osobitných podmienok, za ktorých možno uskutočňovať letecký postrek, za posudzovanie žiadostí podľa odseku 4 a za informovanie verejnosti o plodinách, oblastiach, okolnostiach a osobitných požiadavkách na aplikáciu, vrátane poveternostných podmienok, za ktorých možno letecký postrek povoliť.

V schválení príslušné orgány špecifikujú opatrenia potrebné na včasné varovanie miestnych obyvateľov a osôb vyskytujúcich sa v blízkosti a na ochranu životného prostredia v blízkosti postrekovanej oblasti.

4. Profesionálny používateľ, ktorý chce aplikovať pesticídy leteckým postrekom, predloží príslušnému orgánu na schválenie plán aplikovania pesticídov spolu s dôkazmi, že podmienky uvedené v odsekoch 2 a 3 sú splnené. Žiadosť o aplikáciu leteckého postreku v súlade so schváleným plánom aplikovania sa predloží včas príslušnému orgánu. Obsahuje informácie o predbežnom čase postreku, množstve a druhu aplikovaných pesticídov.

Členské štáty môžu ustanoviť, že žiadosti o aplikáciu leteckého postreku v súlade so schváleným plánom aplikovania, v súvislosti s ktorými nebola doručená odpoveď o rozhodnutí v rámci lehoty ustanovenej príslušnými orgánmi, sa považujú za schválené.

Na schválenie sa môžu predkladať aj jednotlivé žiadosti o aplikáciu leteckého postreku, najmä v prípade núdzových alebo mimoriadne zložitých situácií. V odôvodnených prípadoch majú príslušné orgány možnosť uplatniť zrýchlený postup s cieľom overiť, či sú plnené podmienky uvedené v odsekoch 2 a 3 pred aplikáciou leteckého postreku.

5. Členské štáty zabezpečia plnenie podmienok uvedených v odsekoch 2 a 3 vykonávaním vhodného monitorovania.

6. Príslušné orgány vedú záznamy o žiadostiach a schváleniach uvedených v odseku 4 a sprístupnia verejnosti podstatné informácie, ktoré sú v nich uvedené, napríklad informácie o ploche, na ktorej sa má vykonať letecký postrek, predbežný dátum a čas postreku a druh pesticídu, v súlade s platnými vnútroštátny právom alebo právom Spoločenstva.

Článok 10

Informácie pre verejnosť

Členské štáty môžu do svojich národných akčných plánov zahrnúť ustanovenia o informovaní osôb, ktoré by mohli byť vystavené úletu postrekovej hmly.

Článok 11

Osobitné opatrenia na ochranu vodného prostredia a pitnej vody

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa prijali vhodné opatrenia na ochranu vodného prostredia a zásob pitnej vody pred vplyvmi pesticídov. Uvedené opatrenia podporujú príslušné ustanovenia smernice 2000/60/ES a nariadenia (ES) č. 1107/2009 a sú s nimi zlučiteľné.

2. Medzi opatrenia ustanovené v odseku 1 patrí:

- a) uprednostňovanie pesticídov, ktoré sa podľa smernice 1999/45/ES neoznačujú za nebezpečné pre vodné prostredie a ani neobsahujú prioritné rizikové látky, ako sú ustanovené v článku 16 ods. 3 smernice 2000/60/ES;
- b) uprednostňovanie najúčinnějších aplikačných techník, ako je napr. použitie nízkoúletových postrekových zariadení na aplikáciu pesticídov, najmä v prípade vertikálnych plodín, ako je chmeľ a plodiny v ovocných sadoch a viniciach;
- c) používanie zmierňujúcich opatrení, ktoré minimalizujú riziko znečistenia prostredia mimo miesta aplikácie spôsobeného úletom postrekovej hmly, odtokom a odplavením. Medzi tieto opatrenia patrí vytvorenie nárazníkových zón primeranej veľkosti na ochranu necieľových vodných organizmov a ochranných pásiem pre povrchové a podzemné vody používané na čerpanie pitnej vody, kde sa pesticídy nesmú používať ani skladovať;
- d) obmedzenie na najnižšiu možnú mieru alebo vylúčenie aplikovania pesticídov na cestách, železničných tratiach, veľmi priepustných povrchoch alebo pozdĺž nich alebo pri inej infraštruktúre v blízkosti povrchových alebo podzemných vôd, alebo na nepriepustných povrchoch s vysokým rizikom odtoku do povrchovej vody alebo kanalizácie.

Článok 12

Obmedzenie používania pesticídov alebo zníženie rizík v osobitných oblastiach

Členské štáty s príslušným zreteľom na potrebné hygienické požiadavky a požiadavky na verejné zdravie a biodiverzitu alebo na výsledky príslušných hodnotení rizika zabezpečia, aby sa používanie pesticídov minimalizovalo alebo zakázalo v určitých osobitných oblastiach. Prijmú sa vhodné opatrenia na riadenie rizík a v prvom rade sa posúdi použitie nízkorizikových prípravkov na ochranu rastlín, ako sú vymedzené v nariadení (ES) č. 1107/2009, a opatrení biologickej kontroly. Predmetné osobitné oblasti sú:

- a) oblasti, ktoré využíva široká verejnosť alebo zraniteľné skupiny vymedzené v článku 3 nariadenia (ES) č. 1107/2009, ako sú verejné parky a záhrady, športoviská a rekreačné strediská, školské areály a detské ihriská, a v blízkosti zdravotníckych zariadení;
- b) chránené oblasti vymedzené v smernici 2000/60/ES alebo iné oblasti určené na účely zavedenia potrebných ochranných opatrení v súlade s ustanoveniami smerníc 79/409/EHS a 92/43/EHS;

- c) nedávno ošetrované oblasti, ktoré využívajú alebo, do ktorých majú prístup poľnohospodárski pracovníci.

Článok 13

Manipulácia s pesticídmi a ich skladovanie a nakladanie s ich obalmi a zvyškami

1. Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby tieto činnosti profesionálnych používateľov a prípadne distribútorov neohrozovali ľudské zdravie ani životné prostredie:

- a) skladovanie, riedenie a miešanie pesticídov a manipulácia s nimi pred ich aplikáciou;
- b) manipulácia s obalmi a zvyškami pesticídov;
- c) zneškodňovanie zmesí z nádrží, ktoré zostali po aplikácii;
- d) čistenie použitých zariadení po aplikácii;
- e) regenerácia zvyškov pesticídov a ich obalov alebo ich zneškodnenie v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva o odpadoch.

2. Členské štáty prijímajú všetky potrebné opatrenia týkajúce sa pesticídov povolených na používanie neprofesionálnymi používateľmi, aby sa predišlo nebezpečným úkonom pri manipulácii s nimi. Tieto opatrenia môžu zahŕňať používanie pesticídov s nízkou toxicitou, namiešaných prípravkov a obmedzení veľkosti nádob alebo balení.

3. Členské štáty zabezpečia, aby sa priestory určené na skladovanie pesticídov na profesionálne použitie budovali takým spôsobom, aby sa predišlo neželaným únikom. Osobitnú pozornosť treba venovať umiestneniu, veľkosti a stavebným materiálom.

Článok 14

Integrovaná ochrana proti škodcom

1. Členské štáty prijímajú všetky potrebné opatrenia na podporu integrovanej ochrany proti škodcom s malou spotrebou pesticídov, pričom, vždy keď je to možné, sa uprednostnia nechemické metódy, aby profesionálni používatelia pesticídov začali používať postupy a prípravky, ktoré predstavujú najnižšie riziko pre ľudské zdravie a životné prostredie spomedzi prípravkov dostupných na riešenie toho istého problému so škodcami. Integrovaná ochrana proti škodcom s malou spotrebou pesticídov zahŕňa integrovanú ochranu

proti škodcom, ako aj ekologické poľnohospodárstvo podľa nariadenia Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov⁽¹⁾.

2. Členské štáty ustanovia alebo podporia vytvorenie podmienok potrebných na vykonávanie integrovanej ochrany proti škodcom. Zabezpečia najmä, aby profesionálni používatelia mali k dispozícii informácie a nástroje na monitorovanie škodcov a rozhodovanie, ako aj poradenské služby týkajúce sa integrovanej ochrany proti škodcom.

3. Členské štáty podajú do 30. júna 2013 Komisii správu o implementácii odsekov 1 a 2, a najmä o tom, či sa vytvorili podmienky potrebné na vykonávanie integrovanej ochrany proti škodcom.

4. Členské štáty vo svojich národných akčných plánoch opíšu, ako zabezpečia uplatňovanie všeobecných zásad integrovanej ochrany proti škodcom stanovených v prílohe III všetkými profesionálnymi používateľmi do 1. januára 2014.

Opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice týkajúce sa zmien prílohy III s cieľom zohľadniť vedecko-technický pokrok sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 21 ods. 2.

5. Členské štáty vytvoria vhodné stimuly, aby podnietili profesionálnych používateľov dobrovoľne plniť špecifické usmernenia integrovanej ochrany proti škodcom pre jednotlivé plodiny alebo odvetvia. Takéto usmernenia môžu vypracovať orgány verejnej správy a/alebo organizácie zastupujúce jednotlivých profesionálnych používateľov. Členské štáty vo svojich národných akčných plánoch odkazujú na tie usmernenia, ktoré považujú za relevantné a vhodné.

KAPITOLA V

UKAZOVATELE, PREDKLADANIE SPRÁV A VÝMENA INFORMÁCIÍ

Článok 15

Ukazovatele

1. Ustanovia sa harmonizované ukazovatele rizika, ako sa uvádza v prílohe IV. Členské štáty však môžu i naďalej používať existujúce vnútroštátne ukazovatele alebo môžu okrem harmonizovaných ukazovateľov prijať iné vhodné ukazovatele.

Opatrenia zamerané na zmenu nepodstatných prvkov tejto smernice týkajúce sa zmien prílohy IV s cieľom zohľadniť vedecko-technický pokrok sa prijímajú v súlade s regulačným postupom s kontrolou uvedeným v článku 21 ods. 2.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 189, 20.7.2007, s. 1.

2. Členské štáty:

a) vypočítajú harmonizované ukazovatele rizika uvedené v odseku 1 použitím štatistických údajov zozbieraných v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa štatistiky o prípravkoch na ochranu rastlín spolu s inými relevantnými údajmi;

b) určia trendy v používaní určitých účinných látok;

c) určia prioritné položky, ako sú účinné látky, plodiny, regióny alebo postupy, ktoré si vyžadujú osobitnú pozornosť, alebo osvedčené postupy, ktoré možno použiť ako vzory pri dosahovaní cieľov tejto smernice, ktorými sú znížiť riziká a vplyvy používania pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie a podporovať vývoj a zavádzanie integrovanej ochrany proti škodcom a alternatívnych prístupov alebo techník s cieľom znížiť závislosť od používania pesticídov.

3. Členské štáty oboznámia Komisiu a ostatné členské štáty s výsledkami hodnotení vykonaných podľa odseku 2 a sprístupnia tieto informácie verejnosti.

4. Komisia vypočíta ukazovatele rizika na úrovni Spoločenstva použitím štatistických údajov zozbieraných v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva týkajúcimi sa štatistiky o prípravkoch na ochranu rastlín a iných relevantných údajov s cieľom odhadnúť trendy vo vývoji rizík vyplývajúcich z používania pesticídov.

Komisia použije tieto údaje a informácie aj na posúdenie pokroku pri dosahovaní cieľov iných politík Spoločenstva, ktorých cieľom je znížiť vplyv pesticídov na ľudské zdravie a životné prostredie.

Výsledky sa sprístupnia verejnosti na internetovej stránke uvedenej v článku 4 ods. 4.

Článok 16

Predkladanie správ

Komisia pravidelne predkladá Európskemu parlamentu a Rade správu o pokroku vo vykonávaní tejto smernice, ktorá bude prípadne doplnená návrhmi na zmeny a doplnenia.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 17

Sankcie

Členské štáty určia sankcie za porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých v súlade s touto smernicou a prijmú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich vykonávania. Ustanovené sankcie sú účinné, primerané a odrádzajúce.

Členské štáty informujú Komisiu o týchto ustanoveniach do 14. decembra 2012 a bezodkladne jej oznámia všetky následné zmeny a doplnenia.

Článok 18

Výmena informácií a najlepších postupov

Komisia predloží ako prioritu v diskusiách skupiny odborníkov o tematickej stratégii o trvalo udržateľnom používaní pesticídov výmenu informácií a najlepších postupov v oblasti trvalo udržateľného používania pesticídov a integrovanej ochrany proti škodcom.

Článok 19

Poplatky

1. Členské štáty môžu pokryť náklady spojené s akoukoľvek prácou v súlade s povinnosťami podľa tejto smernice prostredníctvom poplatkov.

2. Členské štáty zabezpečia, aby sa poplatky uvedené v odseku 1 stanovili transparentným spôsobom a zodpovedali skutočným nákladom na vynaloženú prácu.

Článok 20

Normalizácia

1. Normy podľa článku 8 ods. 4 tejto smernice sa stanovujú v súlade s postupom ustanoveným v článku 6 ods. 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti ⁽¹⁾.

Žiadosť o vypracovanie týchto noriem sa môže vypracovať po porade s výborom uvedeným v článku 21 ods. 1.

2. Komisia uverejní odkazy na normy v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 204, 21.7.1998, s. 37.

3. Ak sa členský štát alebo Komisia domnievajú, že harmonizovaná norma nespĺňa úplne požiadavky, na ktoré sa vzťahuje a ktoré sú stanovené v prílohe II, Komisia alebo príslušný členský štát predloží túto vec výboru zriadenému podľa článku 5 smernice 98/34/ES spolu s odôvodnením. Výbor po konzultácii s príslušnými európskymi normalizačnými orgánmi bezodkladne vydá svoje stanovisko.

So zreteľom na stanovisko výboru sa Komisia rozhodne, či v *Úradnom vestníku Európskej únie* uverejní, neuverejní, uverejní s obmedzením, zachová, zachová s obmedzením alebo zruší odkazy na príslušnú harmonizovanú normu.

Komisia informuje príslušný európsky normalizačný orgán a v prípade potreby požiada o revíziu príslušných harmonizovaných noriem.

Článok 21

Výbor

1. Komisii pomáha Stály výbor pre potravinový reťazec a zdravotný stav zvierat ustanovený článkom 58 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín ⁽¹⁾.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5a ods. 1 až 4 a článok 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Článok 22

Výdavky

S cieľom podporiť vytvorenie harmonizovanej politiky a systémov v oblasti trvalo udržateľného používania pesticídov môže Komisia financovať:

a) vývoj harmonizovaného systému vrátane vhodnej databázy na zhromažďovanie a ukladanie všetkých informácií o ukazovateľoch rizika súvisiaceho s používaním pesticídov a na sprístupnenie týchto informácií príslušným orgánom, iným zainteresovaným stranám a širokej verejnosti;

b) uskutočnenie štúdií potrebných na prípravu a vytváranie právnych predpisov vrátane prispôsobenia príloh k tejto smernici technickému pokroku;

c) rozvoj poradenstva a najlepších postupov, aby sa uľahčilo vykonávanie tejto smernice.

Článok 23

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 14. decembra 2011.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 24

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jej uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 25

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 21. októbra 2009

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predsedníčka
C. MALMSTRÖM

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1.

PRÍLOHA I

Témy odbornej prípravy uvedené v článku 5

1. Všetky príslušné právne predpisy týkajúce sa pesticídov a ich používania.
2. Existencia a riziká nelegálnych (falšovaných) prípravkov na ochranu rastlín a metódy identifikovania takýchto prípravkov.
3. Nebezpečenstvá a riziká spojené s pesticídmi a spôsoby ich určenia a riadenia, najmä:
 - a) riziká pre ľudí (obsluhujúce osoby, miestne obyvateľstvo, osoby vyskytujúce sa v blízkosti, osoby vstupujúce do postrekovaných oblastí a osoby, ktoré manipulujú s postrekovanými predmetmi alebo ich konzumujú) a ako faktory, ako napríklad fajčenie, tieto riziká znásobujú;
 - b) príznaky otravy pesticídmi a prvá pomoc;
 - c) riziká pre necieľové rastliny, užitočný hmyz, voľne žijúce organizmy, biodiverzitu a pre životné prostredie všeobecne.
4. Základné vedomosti o stratégiách a technikách integrovanej ochrany proti škodcom, stratégiách a technikách integrovanej ochrany rastlín, zásadách ekologického poľnohospodárstva, biologických metódach regulácie škodcov, informácie o všeobecných zásadách a usmerneniach o špecifickej integrovanej ochrane proti škodcom pre konkrétne plodiny alebo odvetvia.
5. Úvod do porovnávacieho posudzovania na úrovni používateľa s cieľom pomôcť profesionálnym používateľom vybrať si v konkrétnej situácii pre daný problém so škodcom z povolených prípravkov najvhodnejšie pesticídy, ktoré majú čo najmenej vedľajších účinkov na ľudské zdravie, necieľové organizmy a životné prostredie.
6. Opatrenia na minimalizovanie rizika pre ľudí, necieľové organizmy a životné prostredie: bezpečné pracovné postupy pri skladovaní, manipulácii s pesticídmi a ich miešaní, zneškodňovaní prázdnych obalov, iných kontaminovaných materiálov a nadbytočných pesticídov (vrátane zmesí v nádržkách) v koncentrovanej alebo zriedenej forme; odporúčaný spôsob obmedzenia expozície obsluhujúceho pracovníka (osobný ochranný výstroj).
7. Prístupy založené na rizikách, ktoré zohľadňujú rôzne miestne charakteristiky extrakcie vody, ako sú klíma, typy pôdy a plodín a reliéf.
8. Postupy na prípravu zariadení na aplikáciu pesticídov na prácu vrátane ich kalibrácie a spôsoby obsluhy s minimálnym rizikom pre používateľa, ďalšie osoby, necieľové živočíšne a rastlinné druhy, biodiverzitu a životné prostredie vrátane vodných zdrojov.
9. Používanie zariadení na aplikáciu pesticídov a ich údržba a špecifické techniky postreku (napríklad nízkoobjemový postrek a nízkoúletové dýzy), ako aj ciele technickej kontroly používaných postrekovačov a spôsoby zlepšenia kvality postreku. Osobitné riziká týkajúce sa použitia ručných zariadení na aplikáciu pesticídov alebo chrbtových postrekovačov a príslušné opatrenia riadenia rizika.
10. Núdzové opatrenia na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia vrátane vodných zdrojov v prípade neúmyselného rozliatia a kontaminácie a extrémnych poveternostných podmienok, ktoré by spôsobili riziko odplavenia pesticídov.
11. Osobitná starostlivosť v ochranných oblastiach stanovených podľa článkov 6 a 7 smernice 2000/60/ES.
12. Monitorovanie zdravia a prístup k zariadeniam, kde možno nahlásiť všetky nehody alebo podozrenia na nehody.
13. Vedenie záznamov o každom použití pesticídov v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

PRÍLOHA II

Zdravotné, bezpečnostné a environmentálne požiadavky súvisiace s kontrolou zariadení na aplikáciu pesticídov

Kontrola zariadení na aplikáciu pesticídov sa týka všetkých aspektov dôležitých na dosiahnutie vysokej úrovne bezpečnosti a ochrany ľudského zdravia a životného prostredia. Maximálna účinnosť aplikovania by sa mala zabezpečiť riadnym fungovaním prístrojov a funkcií zariadení, aby sa zabezpečilo splnenie nasledujúcich cieľov.

Zariadenia na aplikáciu pesticídov musia fungovať spoľahlivo a riadne sa používať na účel, na ktorý sú určené, aby sa zabezpečilo, že sa pesticídy dávajú a distribuujú presne. Zariadenie musí byť v takom stave, aby sa mohlo bezpečne, ľahko a úplne plniť a vyprázdňovať a aby sa zabránilo úniku pesticídov. Musí tiež umožňovať ľahké a dôkladné čistenie. Musí zabezpečovať aj bezpečné ovládanie a musí sa dať kontrolovať a okamžite zastaviť zo sedadla obsluhujúcej osoby. Potrebné úpravy musia byť jednoduché, presné a musí byť možné ich opakovanie.

Osobitná pozornosť by sa mala venovať týmto prvkom:

1. Hnacia sústava

Ochranný kryt vývodového hnacieho hriadeľa a ochranný kryt pripojenia k hnaciemu zariadeniu musia byť dobre nasadené a v dobrom stave a fungovanie ochranných zariadení a všetkých pohyblivých alebo rotujúcich prenosových častí nesmie byť narušené, aby sa zabezpečila ochrana obsluhujúceho pracovníka.

2. Čerpadlo

Kapacita čerpadla musí byť prispôbená potrebám zariadenia a čerpadlo musí riadne fungovať, aby sa zabezpečila stála a spoľahlivá intenzita aplikácie. Nesmie dochádzať k únikom z čerpadla.

3. Premiešavanie

Premiešavacie zariadenia musia zabezpečovať riadnu cirkuláciu, aby sa dosiahla rovnomerná koncentrácia v celom objeme tekutej postrekovacej zmesi v nádrži.

4. Nádrž na postrek

Postrekovacie nádrže vrátane ukazovateľa obsahu nádrže, plniace zariadenia, zachytávače nečistôt a filtre, systémy vyprázdňovania a vymývania a premiešavacie zariadenia musia fungovať tak, aby sa minimalizovalo neúmyselné rozliatie, nerovnomerná distribúcia koncentrácie, expozícia obsluhujúceho pracovníka a zvyškový obsah.

5. Meracie, kontrolné a regulačné systémy

Všetky prístroje na meranie, zapínanie a vypínanie a nastavovanie tlaku a/alebo rýchlosti prietoku musia byť riadne kalibrované a fungovať správne a nesmie dochádzať k únikom. Počas aplikácie musí byť možná jednoduchá kontrola tlaku a prevádzka prístrojov na nastavenie tlaku. Prístroje na nastavenie tlaku musia udržiavať stály pracovný tlak pri nemeniacich sa otáčkach čerpadla, aby sa zabezpečila stála a spoľahlivá intenzita aplikácie.

6. Rúry a hadice

Rúry a hadice musia byť v dobrom stave, aby sa zabránilo narušeniu toku kvapaliny alebo neúmyselnému rozliatiu v prípade poruchy. Počas prevádzky pod maximálnym dosiahnuteľným tlakom pre systém nesmie dochádzať k únikom z rúr a hadíc.

7. Filtrovanie

S cieľom zabrániť víreniu a nesúrodosti postreku, musia byť filtre v dobrom stave a veľkosť filtračnej plochy musí zodpovedať veľkosti dýz pripojených k postrekovaču. Systém signalizácie upchania filtra musí v príslušných prípadoch riadne fungovať.

8. Rameno postrekovača (pre zariadenia, ktoré rozstrekujejú pesticídy prostredníctvom horizontálneho ramena umiestneného blízko plodín alebo postrekovaného materiálu)

Rameno postrekovača musí byť v dobrom stave a stabilné vo všetkých smeroch. Fixačné a nastavovacie systémy a prístroje na tlmenie nechcených pohybov a vyrovnávanie sklonu musia fungovať správne.

9. Dýzy

Dýzy musia riadne fungovať tak, aby sa obmedzilo kvapkanie po skončení postrekovania. Na zabezpečenie homogenity postreku sa prietoková rýchlosť žiadnej jednotlivéj dýzy nesmie výrazne odchýliť od údajov uvedených v tabuľke prietokovej rýchlosti, ktorú poskytol výrobca.

10. Distribúcia

Priečna a vertikálna (v prípade aplikácie na vertikálne plodiny) distribúcia postrekovacej zmesi v cieľovej oblasti musí byť v prípade potreby rovnomerná.

11. Ventilátor (pre zariadenia, ktoré rozprašujú pesticídy prúdom vzduchu)

Ventilátor musí byť v dobrom stave a musí zabezpečovať stály a spoľahlivý prúd vzduchu.

PRÍLOHA III

Všeobecné zásady integrovanej ochrany proti škodcom

1. Prevencia a/alebo potlačanie škodlivých organizmov by sa mala dosiahnuť alebo podporovať okrem iných možností najmä týmito opatreniami:
 - rotácia plodín,
 - používanie primeraných kultivačných techník (napr. technika odstátej pôdy, časy a hustoty sejby, podsev, ochranná orba, prerezávanie a priama sejba),
 - používanie rezistentných/tolerantných kultivarov a štandardného/certifikovaného osiva a množiteľského materiálu, kde je to vhodné,
 - používanie vyvážených postupov hnojenia, vápnenia a zavlažovania/drenáže,
 - prevencia šírenia škodlivých organizmov prostredníctvom hygienických opatrení (napr. pravidelným čistením strojov a zariadení),
 - ochrana a podpora dôležitých prospešných organizmov napr. primeranými opatreniami na ochranu rastlín alebo využívaním ekologickej infraštruktúry na miestach výroby a mimo nich.
 2. Škodlivé organizmy musia byť monitorované dostupnými primeranými metódami a nástrojmi. Takéto primerané nástroje by mali zahŕňať pozorovania v teréne, ako aj vedecky podložené varovania, predpovede a prípadne systémy včasného diagnostikovania, ako aj využívanie poradenstva od odborne spôsobilých poradcov.
 3. Profesionálny používateľ sa na základe výsledkov monitorovania musí rozhodnúť, či uplatní opatrenia na ochranu rastlín a kedy ich uplatní. Nevyhnutnými prvkami pri rozhodovaní sú pevné a vedecky podložené prahové hodnoty. Ak je to možné, musia sa v prípade škodlivých organizmov pred ošetrením zohľadniť prahové hodnoty určené pre daný región, špecifické oblasti, plodiny a konkrétne klimatické podmienky.
 4. Namiesto chemických metód sa musia uprednostniť trvalo udržateľné biologické, fyzikálne a iné nechemické metódy, ak poskytujú uspokojivú ochranu pred škodcami.
 5. Aplikované pesticídy musia byť čo najviac špecifické pre cieľový druh a musia mať čo najmenej vedľajších účinkov na ľudské zdravie, necieľové organizmy a životné prostredie.
 6. Profesionálny používateľ by mal udržiavať používanie pesticídov a iných foriem zásahov na potrebnej úrovni, t. j. znížením dávok, znížením frekvencie aplikácie alebo čiastočnou aplikáciou, s ohľadom na to, aby bolo riziko pre vegetáciu prijateľné a aby nezvyšovali riziko vytvorenia rezistencie u populácií škodlivých organizmov.
 7. Ak je známe riziko rezistencie voči opatreniu na ochranu rastlín a ak si množstvo škodlivých organizmov vyžaduje opakovanú aplikáciu pesticídov na plodiny, mali by sa využiť dostupné protirezistenčné stratégie, aby sa zachovala účinnosť výrobkov. To môže zahŕňať používanie viacerých pesticídov s rozličnými spôsobmi účinku.
 8. Profesionálny používateľ by mal na základe záznamov o používaní pesticídov a o monitorovaní škodlivých organizmov skontrolovať úspešnosť použitých opatrení na ochranu rastlín.
-

PRÍLOHA IV

Harmonizované ukazovatele rizika
